

Propunerea de revizuire a Directivei privind sursele regenerabile de energie

- În contextul pachetului "Energie curată pentru toți europenii" -

Consiliul Investitorilor Străini (FIC) este una dintre cele mai importante organizații ale mediului de afaceri din România. FIC reunește 130 dintre cei mai mari investitori străini care angajează aproximativ 180.000 de persoane și au o cifră de afaceri de peste 180 de miliarde de RON, aproximativ 25% din PIB-ul României. Grupul de lucru pentru energie al FIC îi aduce împreună pe unii dintre cei mai importanți producători, distribuitori și consumatori din România. Din acest motiv considerăm că în domeniul energiei, pozițiile agreate la nivelul FIC reflectă într-o bună măsură un consens din piață și sunt astfel foarte utile pentru definirea obiectivelor României în negocierile la nivel european privind adoptarea directivelor și regulamentelor europene.

Facem mai jos rezumatul câtorva puncte cheie și recomandări privind propunerea de revizuire a Directivei privind sursele regenerabile de energie în contextul pachetului "Energie curată pentru toți cetățenii europeni", aflat în dezbaterile instituțiilor europene.

Puncte cheie

Pe 30 noiembrie 2016 Comisia Europeană a publicat pachetul "Energie curată pentru toți europenii" ca parte a inițiativelor Uniunii Energetice Europene și care privește eficiența energetică, sursele regenerabile de energie, piețele de energie electrică, securitatea provizionării cu energie electrică și principiile de guvernare ale Uniunii Energetice Europene.

Consiliul Investitorilor Străini salută inițiativa Comisiei Europene de a propune un nou cadru legal privind promovarea energiei regenerabile în perspectiva anului 2030, care trebuie să aducă certitudine, stabilitate și predictibilitate legislativă investitorilor în energia regenerabilă, operatorilor pieței de electricitate și consumatorilor. Considerăm că dezvoltarea energiei regenerabile trebuie să aibă loc într-un climat echitabil, competitiv, bazat pe reguli de piață și de eficiență a costurilor care să evite atât un impact crescut asupra facturii consumatorului final, cât și crearea de distorsiuni în piața de energie electrică. Prevenirea creării unor creșteri de preț care nu sunt necesare, determinate de efectul cumulat al angajamentelor UE privind energia și schimbările climatice, este o cerință cheie pentru a salva locuri de muncă și pentru a determina creșterea economică a sectorului energetic și a industriilor energo-intensive europene.

Recomandări

Noua directivă privind energia regenerabilă ar trebui să creeze un cadru legal predictibil în care mecanismele de sprijin pentru energia regenerabilă sunt necesare, bazate pe piață, eficiente din punct de vedere al costurilor și au un impact rezonabil asupra consumatorului. Creșterea semnificativă a utilizării surselor regenerabile de energie la nivel european și global din ultimii ani, dezvoltarea tehnologiei dar și a piețelor de energie au contribuit la creșterea competitivității economice a energiei regenerabile care, într-un număr tot mai des de cazuri, a atins costurile totale

sunt acoperite de veniturile din piața de energie. Costurile totale egalizate pe durata de viață ale energiei solare și eoliene au scăzut cu până la 80%, respectiv 30-40% în perioada 2009-2015 și este de așteptat ca această tendință să continue și după anul 2020¹. În acest context, Statele Membre ar trebui să aibă flexibilitatea de a concepe, atunci când este nevoie, mecanisme de sprijin competitive și bazate pe piață, care să evite supracompensarea și a finanțarea tehnologiilor care au atins deja paritatea costurilor. Decizia de a acorda sprijin utilizării surselor regenerabile de energie trebuie să aibă la bază o evaluare de impact temeinică și aprofundată care să analizeze cel puțin impactul asupra consumatorilor, disponibilitatea resurselor, infrastructura de transport și distribuție, adecvanța producției de energie electrică și valorile factorilor de încărcare. Ajutorul pentru funcționare nu ar trebui să fie perceput ca opțiune unică, alte forme de sprijin pentru investiții trebuind să fie explorate (fondurile europene, EFSI, reduceri/scutiri de taxe, dobânzi reduse la creditare, etc.), împreună cu alte stimulente non-financiare care să îmbunătățească CAPEX-ul proiectelor de energie regenerabilă (proceduri administrative mai clare și mai rapide, conectări mai facile la rețea, etc.)

Un cadru de reglementare stabil, predictibil dar și flexibil este important pentru toate părțile interesate. Orice modificare care afectează sprijinul deja acordat investitorilor ar trebui interzisă, deoarece creează riscuri care determină creșterea costurilor de investiție. Modalitățile de modificare a schemelor de sprijin naționale trebuie definite înaintea efectuării investițiilor, iar orice decizie trebuie să fie luată în urma consultării tuturor părților interesate (producători de energie electrică produsă din surse regenerabile, consumatori, operatori ai sistemului de transport și distribuție, furnizori, etc.) și în urma unei evaluări temeinice a impactului. În vederea asigurării unui climat echitabil pentru dezvoltarea utilizării surselor regenerabile de energie într-o manieră acceptabilă din punct de vedere social și în condiții de eficiență a costurilor, considerăm că Statele Membre ar trebui să ia măsuri adecvate atunci când supracompensarea este identificată, pentru a evita un impact asupra consumatorului final care este mai mare decât impactul rezonabil prevăzut inițial de schema de sprijin. Asigurarea pe termen lung a stabilității și vizibilității investițiilor este necesară pentru dezvoltarea întregului sector industrial european, prin urmare solicităm o adoptare rapidă a noilor Linii Directoare pentru Ajutorul de Stat aferente perioadei post-2020, care să detalieze regulile de implementare a principiilor de mai sus.

Mecanismele de cooperare ar putea îmbunătăți eficiența costurilor, însă o detaliere suplimentară este necesară pentru a clarifica modul de implementare a deschiderii schemelor naționale de sprijin. Mecanismele de cooperare reprezintă o oportunitate pentru reducerea costurilor create de atingerea țintei europene de 27%, oferind Statelor Membre flexibilitatea de a-și respecta obligația de a-și menține țintele naționale de energie regenerabilă stabilite pentru 2020 și în perioada post-2020. În general, FIC susține principiul de deschidere a schemelor de sprijin și utilizarea mecanismelor de cooperare ca modalități de îmbunătățire a eficienței costurilor, însă considerăm că directiva reglementează aceste instrumente în mod insuficient. Este neclar consumatorii cărui stat vor suporta costurile schemei de sprijin și care va fi mecanismul de calcul a contribuției către cota națională de energie regenerabilă. În plus, ne exprimăm preocuparea cu privire la potențialele distorsiuni ale concurenței determinate de diferențele de cadru legislativ dintre Statele Membre ce ar fi cauzate de reglementarea insuficient de detaliată a deschiderii schemelor naționale de sprijin. De asemenea, deschiderea schemelor de sprijin ar putea determina și o supraproducție de electricitate din surse regenerabile în anumite regiuni care, din perspectiva capacității de integrare a surselor regenerabile în rețea și a impactului asupra consumatorilor, sunt deja saturate de energie regenerabilă.

Directiva ar trebui să permită în mod explicit Statelor Membre promovarea contractelor pe termen lung. Modernizarea sectorului energiei electrice prin decarbonizare nu necesită doar eliminarea barierelor administrative la contractele corporative de achiziție pe termen lung (adică pentru

¹ Organizația Internațională pentru Energia Regenerabilă (2016), *The Power to Change: Solar and Wind Cost Reduction Potential to 2025*

consumatorii rezidențiali, industriali și comerciali), dar și introducerea de prevederi suplimentare precum contracte pe termen lung cu alte părți interesate. Astfel de contracte asigură stabilitate și vizibilitate pe termen lung pentru investiții, condiții vitale pentru producătorii de energie și consumatori. Contractele pe termen lung nu ar trebui să aibă impact asupra lichidității pieței, iar prevederi sau criterii specifice pot fi introduse în acest sens.

Un singur punct de contact administrativ (“ghișeul unic”) și introducerea unei perioade maxime pentru obținerea autorizațiilor și avizelor sunt condiții cheie pentru accelerarea dezvoltării surselor regenerabile de energie. Procedurile administrative de la nivel național și local, complexe și fragmentate reprezintă încă o practică frecventă, cauzând incertitudine și costuri administrative ridicate pentru proiectele de energie regenerabilă. Mai multă claritate legislativă și o armonizare sporită a procedurilor administrative și a aplicării acestora sunt așadar necesare pentru a determina scăderea CAPEX-ului proiectelor de energie regenerabilă și pentru a încuraja dezvoltarea energiei regenerabile în condiții de eficiență a costurilor. *Repowering* sau reînnoirea capacităților de producție a surselor regenerabile de energie ar trebui să beneficieze de proceduri raționalizate și simplificate de autorizare și de extindere a licențelor și drepturilor de conectare la rețea. Pentru a avea o eficiență sporită, acest articol ar trebui mai bine detaliat (de exemplu o definire mai clară a termenului *repowering*).

Decarbonizarea sectoarelor de încălzire, răcire și transport este vitală pentru creșterea ponderii surselor regenerabile de energie. Aceste sectoare au un potențial semnificativ neutilizat, iar contribuția lor este vitală pentru atingerea obiectivului național la cel mai scăzut cost. Decarbonizarea determină îmbunătățirea calității aerului în zonele urbane și securitatea aprovizionării, contribuind la atingerea obiectivelor Uniunii Energetice Europene.

Consiliul Investitorilor Străini susține includerea analizei potențialului național de energie regenerabilă al Statelor Membre și a utilizării de căldură sau răcoare reziduală în evaluarea prevăzută la Articolul 14 a Directivei privind Eficiența Energetică, ca măsură menită să asigure coerența dintre cele două acte normative. Ar trebui menținută flexibilitatea privind măsurile de promovare a surselor regenerabile de energie și a căldurii/răcorii reziduale, inclusiv prin utilizarea altor instrumente de sprijin (de exemplu împrumuturi cu dobânzi reduse, grant-uri sau taxarea combustibililor fosili).

Neutralitatea tehnologică a soluțiilor pentru încălzire și răcire ar trebui garantată, participanților la piață trebuind să le fie permisă deconectarea și utilizarea altor tehnologii. Considerăm că deconectarea consumatorilor finali de la rețelele ineficiente centralizate de distribuție a energiei termice ar trebui să respecte procedurile administrative prevăzute în contractul de furnizare, iar accesul nediscriminatoriu al energiei regenerabile la aceste rețele ar trebui permis atunci când parametrii tehnic sunt întruniți, fără a genera costuri suplimentare pentru consumatorii deja conectați. Asigurarea echilibrului tehnic și economic și optimizarea producției, transportului și distribuției de energie termică trebuie implementate la nivelul întregii rețele, în caz contrar, existând riscul de a determina costuri suplimentare pentru consumatori. Consiliul Investitorilor Români încurajează creșterea ponderii surselor regenerabile de energie în sectorul energiei termice acolo unde se pot beneficia colective, vizibile pentru consumatori cu un impact rezonabil asupra operatorilor și celorlalți consumatori. Stabilirea de ținte anuale pentru energia regenerabilă în sectorul încălzirii/răcirii ar trebui să ia în considerare sustenabilitatea unor asemenea măsuri precum și capacitatea diferită a Statelor Membre de a atinge aceste angajamente.

Criteriile de durabilitate sunt vitale pentru asigurarea în mod durabil a exploatării, producției și utilizării combustibililor proveniți din biomasă. Extinderea criteriilor deja existente de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide la combustibilii proveniți din biomasă are potențialul de a limita defrișările și exploatarea ilegală a lemnului (un efect secundar al acordării de sprijin financiar pentru utilizarea biomasei în sectorul energetic), cu condiția ca Statele Membre să le implementeze cu

21.06.2017

strictețe. Pentru a preveni exploatarea ilegală a lemnului, criteriile de durabilitate la biomasă ar trebui extinse la toate capacitățile de producție a energiei pe bază de biomasă, indiferent de puterea instalată. În orice caz, dezvoltarea utilizării biomasei ar trebui să țină cont de impactul pe care îl are asupra mediului înconjurător și asupra facturii consumatorului final.

Ne exprimăm disponibilitatea de a dezvolta argumentele și recomandările prezentate mai sus inclusiv cu date și reperi tehnice și de specialitate în măsura în care veți considera acest demers util. Grupul de lucru pentru energie al FIC este, de asemenea, disponibil pentru o întâlnire în care să extindem, să clarificăm sau să argumentăm pe larg ideile de mai sus.

Cu deosebită considerație,